

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LII Ч. 233. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 30-го листопада, 1944.

No. 233. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, November 30, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ АМЕРИКИ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

РАДЯТЬ АМЕРИЦІ ПЕРЕЙТИ НА СИСТЕМУ ЗНИЖЕНОЇ ТАРИФИ

ВАШИНГТОН. — Довоєнна американська загранична торговельна політика може бути змінена в протилежному напрямі на підставі звіту, випрацюваного Комісією для Міжнародної Політики. Комісія складена з експертів у бізнесі, робітничих справах і в рільничих відносинах, а її проводить Стейсі Мей, котрий давніше належав до складу комісії для планування при Раді Военної Продукції. Комісія вийшла з пропозицією, щоб поступово знижувати митну тарифу на привіз краму з заграниці, щоб допустити як найбільше чужих продуктів. Однак тому, що Злучені Держави будуть продукувати краму вартості 170 біліонів річно, то в році 1950, як можна передбачувати, можна буде вивезти на заграничні ринки з Америки краму вартості 7 біліонів. Коли ж із заграниці, як передбачують прийде до Америки краму вартості 5 біліонів, то ще останеться надвишка американського експорту на 2 біліони. Коли рахувати, що з того торгу піде вартість товару у висоті 300 мільонів на покриття коштів і услуг, то ще останеться чиста надвишка у вивозі на один біліон і 700 мільонів. Треба рахувати, що з того капіталу піде цілий біліон на нову інвестицію в Америці, одже це буде додатковий оборотний капітал на виробництво і праці. Однак, щоб можна привозити товар із заграниці, треба, на підставі ради комісії, інвестувати яких 3-біліони американського капіталу заграницею.

ПЕРШІ ФОНДИ НА ПОВОЄННУ ПРАЦЮ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт поставив домагання до конгресу, щоб призначити 76 мільонів доларів на післявоєнні роботи з підготовки до приміщення 60 мільонів нових праці. Ці гроші мали бути позичені поміж стейті та муніципалі для виконання різних робіт відновлення до числа населення.

400 МІСТ ПЛАНУЮТЬ ПЕРЕБУДОВУ ДОМІВ.

НЮ ЙОРК. — Федерал Гавзінг Оторіті придумала найбільший в історії нації розбудовчий план, що потягне за собою видатки на цілий біліон доларів. Яких 400 міст приготують перебудувати або розбудувати доми впродовж трьох літ. Гроші на проекти мав би ухвалити конгрес.

РЕДАКТОРИ ДОМАГАЮТЬСЯ СВІТОВОЇ СВОБОДИ ДЛЯ ГАЗЕТ.

ВАШИНГТОН. — Американське Товариство Газетних Редакторів звернулося до уряду Злучених Держав і всіх інших урядів світу, щоб вони потвердили право всіх народів читати і слухати новинки без ніякої цензури після того, як лише будуть диверсифіковані комунікаційні засоби вчасі миру. Рада директорів товариства вийшла з домаганням усунення всіх політичних, економічних і військових перепон для інформації і не спочати в своїх зусиллях, аж „свобода інформації стане живою дійсністю по всіх усюдах світу“. Товариство рішило вислати комісію до різних столиць світу для переговорів з відповідними урядами і начальниками новинкарських бюр щоб повідомити їх про цілі Американського Товариства Газетних Редакторів і довідатися про становище згаданих чинників до такого домагання. Звіти комісії мають бути предложені на поновній нараді газетарів, що відбудеться у Вашингтоні 19—21 квітня.

НАШЕ ВІДНОШЕННЯ ДО РОСІЇ ЗАВАЖУЄ НА ЗМАГАННЮ ДО МИРА.

НЮ ЙОРК. — На обіді Торговельної Палати Стейті Ню Йорк в готелю Валдорф Асторія, у приватності 900 осіб з бізнесового й політичного світу вилосив промову конгресмен, свіжо-вибраний сенатор Дж. Вільям Фулбрайт з Арканзо в справі нашого відношення до Росії. Він сказав, що наше відношення до Росії заважає на підготові до миру. Вороже відношення до советського ладу розбуджує її недовіру до нас і утруднює організацію для безпеки миру. Сьогоднішня Росія це продукт історії, відмінної від нашої історії. І ми і Росія вийдемо з війни світовими потугами. Нам треба змагати до співпраці з Росією. — Оце перебіг думок Фулбрайта.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ДАЛІ ЗА ЗЛУКУ З СЮ І МАЙНЕРСЬКОЮ ЮНІЄЮ.

НЮ ОРЛЕАНС. — На конвенції Американської Федерації Праці прийнято постанову, щоб дальше робити заходи для приєднання Конгресу Промислових Організацій (СЮ) і юнії Злучених Майнерських Робітників до федерації. Справу поставлено як таку важну для робітничого руху, що президент федерації Вільям Грін заявив готовність зрезувати із свого уряду, колиб він мав бути перешкодою в досягненню такої цілі.

Війна на Паціфіку може бути довга й коштовна — твердить Гру

ВАШИНГТОН. — Бувший амбасадор до Японії Джозеф С. Гру, повернувшись із своєї подорожі до Перл Гарбор, заявив, що „війна на Тихому океані може бути довга й коштовна, поки ми її позбудемося“. Своє помічення передав Гру по радіо. Він покликувався на розмову з адміралом Честером Німцем, котрий саме є такого самого погляду, і тому домагається повної підтримки населення у воєнних змаганнях. Від себе Гру додав: „Я підтримую його домагання“.

ВЖЕ ВИДАЮТЬ ПАСПОРТИ ДО ФРАНЦІЇ

НЮ ЙОРК. — Американські бізнесові починають уже вертатися до Франції, щоб навести торговельні звязи, пірвані вчасі війни. Однак уряд Злучених Держав остерігає, що кожен, хто туди їде, мусить бути приготований на невгоди, недостачі харчів та на великі видатки. З Ню Йорку, як про це висловила начальниця федерального бюра для паспортів пані Рут Б. Шнлі, вибирається кількост бізнесменів. Кілько саме паспортів готових, вона не виявила.

НАСТАЄ КРИЗА В ЗМАГАННЯХ ДО МИРУ — ОСТЕРІГАЄ ВЕЛЕС

НЮ ЙОРК. — Сомер Велес, бувший підсекретар стейту, дістав Признання Свободи, наданого йому організацією Дім Свободи. При цій нагоді він заявив, що демократичним народам не вдалося „осягнути найвищу ціль, а це створення при найближчій нагоді“ світової організації, яку „попередив Атлантийський Чартер, а яка буда обіщана на конференції в Москві, а тепер закроена в Домбартон Овкс. Уже показуються знаки“ — продовжав Велес — „що деякі народи гарячково переходять до думки, що вони найпевніше дійдуть до свого майбутнього забезпечення, коли вернуться поновно до цієї безплідної й безспішної системи партів безпеки і військових союзів, якими вони послуговувалися вчасі між обомма війнами“. Опісля Велес сказав значучі слова: „Теперішні місяці можуть стати зворотню точкою у напрямі, в якому піде наряд у висліді цієї руйної війни“.

Бельгійський уряд заводить напів-воєнний стан

БРЮСЕЛЬ. — Прем'єр Пієрлот заявив у бельгійським парламенті, що уряд заборожив віча та демонстрації, як також страйки робітників підприємств публічної аджиткости. Уряд загрозив конфіскацією „Червоному прапорю“ органу комуністичної партії, якщо він не перестане закликати до непорядків. Уряд поробив ці заарядження після того, як ліві групи викликали однодневний генеральний страйк у бельгійській столиці.

БРИТАНІЯ ПРІСТЕУЄ ПРОТИ СФОРЦИ

РИМ. — Італійська кабінетова криза загострилася внаслідок протесту британського уряду проти іменування графа Карла Сфорци міністром заграничних справ. Британський протест мав передусім той наслідок, що довкола графа Сфорци негайно об'єдналися всі партії, які не хочуть чужого диктату в італійській політиці. Однак все таки італійський уряд не зможе не послухати Британії.

МІКОЛАЙЧИК НА РОЗМОВІ В ЧОРЧИЛА

ЛОНДОН. — Прем'єр Чорчил відбуд довшу розмову з уступаючим польським прем'єром Міколайчиком та його міністром заграничних справ Ромером. Цим Чорчил дав полякам до пізнання, що британський уряд жалує уступлення Міколайчика. Тимчасом заходи соціаліста Квапінського коло зорганізування нового кабінету не посунулися ні вперед ні кроку. Його плану зорганізувати тимчасово неповний комітет, оставляючи місяця для Польської Хлопської Партії, та парія не приняла. Польський Комітет Національного визволення в Любліні в своїй першій заяві зприводу резигнації Міколайчика напад знову на лондонський уряд як реакціонерів, що воювали більше проти польського народу, ніж проти німців. У звязку з кризою пригадують, що 27 літ тому Квапінський, теперішній кандидат на польського прем'єра, був більшовицьким командантом округу Орела та що між підлеглими йому комісарами був теперішній советський прем'єр Сталін.

ПРОВІДНИК ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУНІСТІВ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПАРИЖУ

ПАРИЖ. — Комуністичні газети подають, що до Парижу повернувся з Москви Моріс Торес, провідник французьких комуністів. Засуджений свого часу французьким судом, він дістав тепер амністію від генерала Де Гола.

ДОМАГАЄТЬСЯ ЧИСТКИ РОСІЙСЬКОГО КНЯЗЯ

РИМ. — Російські круги заворушилися, коли вороги фашизму зажадали суду над російським князем Сергієм Романовським, кузином князя Гумберта; закидують йому, що він подавав колись фашистському уряду імена москалів, що противилися фашизму.

БОЛОТО НАЙБІЛЬШОЮ ПЕРЕШКОДОЮ В ОФЕНЗИВІ. — „Генерал-Болото“ має своє сильне слово на німецько-аліантському фронті над Реном. В модерній війні тенки відрають велику роллю. Без них нема ніякої поважнішої воєнної операції, а болото є саме найбільшою перешкодою для операцій при допомозі повзів. На образку бачимо, як британські тенки посуваються по такій болотистій дорозі, десь над Реном.

ТРЕТЯ АРМІЯ НАСТУПАЄ В ЗАРІ НА 26-МИЛЕВІМ ФРОНТІ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Повзи й піхота генерала Патона посувається вперед на Зарську кітловину 26 миль широким фронтом. Головну роллю в цьому наступі на чільну вузлуву округу Німеччини відіграє 95. двізів піхоти, що за 24 години посунулася 6 до 7 миль наперед та перейшла німецьку границю в двох місцях. Передні сторожі цієї армії знаходяться тепер несповна 10 миль від Зарбрікена, головного міста Зарської округи.

На полудне від цієї групи Американська Семі й Французька Перша Армія поширили коритар між Саверном і Страсбургом до 20 миль. На північ від неї Американська Перша Армія ввійшли до Лямерсдорфу й Ідену, підчас коли Девята Армія заняла Бармен і Альсдорф. У багатьох зруйнованих містах і селах ідуть люті вуличні бої.

Берлінське радіо підчеркує вагу сильних ударів Третьої Американської Армії. Каже воно, що німці цофайються на північ від Страсбурга на нову лінію.

Перша Армія добуває далі територію п'ять за п'ядео. Особливо важні бої йшли коло Іліха, коло спливу рік Інде й Рера.

ВЕЛИКАНСЬКИЙ РЕЙД НА НІРІБЕРГ.

ЛОНДОН. — Бритійці післали у вівторок уночі найбільшу силу бомбовиків, яку колинебудь вислано на ворога. Ціллю рейду був Нірберг.

У понеділок уночі британські бомбовики били по Фрайбергу й Нойсі, через котрі ворог посидяє посилення на фронтів лінії.

Каже „Червона Зоря“, офіційний орган Червоної Армії, що аліантська повітряна офензива проти Німеччини, ведена в тісний звязку з офензивою сухоземом, нищить німецьку воєнну індустрію й причиняється поважно до розгрому Гітлерівської Німеччини.

ЩЕ ПРИКАЗИ ВІД ГІТЛЕРА.

ПАРИЖ. — У руки аліантських воєнків попали документи, які доказують, що Гітлер видав був приказ до німецьких офіцірів щадити своє життя з огляду на потреби приготування до третьої війни. Потім у їх руки попали нові прикази Гітлера, видно поправляючі перший. З них виходить, що багато офіцірів узяло перший приказ занадто строго; офіціри саме використовували приказ, аби звільнитися від небезпечних підприємств. Каже цей новий приказ: „Команданти дивізій найменують деяких нижчих офіцірів на геройську смерть за своїми воєнками“.

Один з таких німецьких офіцірів, призначених на геройську смерть за своїми воєнками, піддався, кажучи, що труднощі полону неменше геройські, як смерть.

КОМУНІКАЦІЯ ЧЕРЕЗ РЕН ЗДЕРЖАНА

ЗО ШВАЙЦАРСЬКОЇ ГРАНИЦІ. — Ні один німецький поїзд не їде північним берегом ріки Рену (Райну). Комунікацію зірвано від часу, як Аліанти спустили на околиці Оберлявхрінгена парашутові війська для саботажування німецького транспорту.

БРИТІЙЦІ НАСТУПАЮТЬ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — Бритійські війська очистили з ворога східний беріг ріки Лямон та посувається до Фаенци, важного комунікаційного вузла на краю долини ріки По. У Фаенци є поважний гарнізон німецьких військ.

Осінні дощі здержують поважно аліантські операції в Італії. Через те майже весь фронт спокійний, за виїмком виступів патруль.

ПОВОЛИ РОЗГАДУЮТЬ ТАЙНИ „V-2“

ЛОНДОН. — Німці випустили з одного пункту на північній схід від Арнему, в Голандії, одну з своїх літаючих бомб. Як кажуть два канадійські летуни, що бачили подію, бомба вилетіла кілька миль у повітря і там експлюдувала. За кілька секунд опісля вони чули другий вибух, як останки бомби впали на землю. Впали вони на те саме місце, з котрого бомба вилетіла, і певно побила всіх воєнків, що її вистрілювали в повітря.

За розслідами останків таких бомб британці подають нові подробиці про бомби „V-2“. Кажуть, що вони мають 46 стіп довжини; при насаді мають 6 стіп у промірі, далі звужуються так, що при кінці мають коло 4 стіпи у промірі. Вагнуть коло 15 тон кожна. Повітря жене їх алкоголь або окисен.

Німці незвичайно цікаві знати, який вплив мають ці бомби на аліантське населення. Кожного літаючого аліантського воєнка спеціально про це допитують. І ніщо їх так видно не іритує, як коли американські воєнні бранці на запит про ці нові бомби, роблять глупу міну й преспокійно питаються: „Бомби V? До чорта, я про це ніколи не чув! Що це таке?“

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y.
BRyant 9-0582

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, and rates for one year, six months, and three months.

За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Миколайчик резигнує

В американських газетах наробило немало шуму вістка про резигнацію Станіслава Миколайчика з уряду прем'єра польського міністерського кабінету в Лондоні. Цей шум зовсім певно не походить з ваги цього факту, а просто з того, що цей факт досить драматично зображує світові певні процеси, які вже існують здавна, а які власне звели цілий той так званий польський уряд на вигнання до афери без великого значіння в світі.

В самий сук справи вдаре лекція, яку полякам з нагоди Миколайчикової резигнації дає лондонський "Таймс", котрого голос є незвичайно характеристичний для опінії, яку собі виробили в світі своєю політикою лондонські поляки.

Цей польський самообман, про котрий так відкрито говорить полякам лондонський "Таймс", це перший самообман польської політики. Властиво вона вся, від початку до кінця, це політика самообману.

Цей польський самообман, про котрий так відкрито говорить полякам лондонський "Таймс", це перший самообман польської політики. Властиво вона вся, від початку до кінця, це політика самообману.

Світло в темряві

Якщо б та кривава війна могла закінчитись в такий спосіб, що з хвилиною завіщення зброї затриумфували б демократичні ідеали в Європі, а то й в цілому світі, то не було б чого журитися повоєнним світом, хоч які великі труднощі приходилося би ще перемагати мирними засобами, заки триумф демократії був би остаточним.

Та такого годі надіятися з тої простої причини, що й по війні світ не позбудеться тоталітаризму, бо ж існують СРСР як одна з найбільших потуг світу. Його вплив простягнеться на многі краї і народи, що є вже його складовою частиною, а теж і на інші території, що хоч можливо не вийдуть формально в його склад, але будуть у сфері впливів СРСР.

Та коли таке мало би статись, то як же буде тоді особиста свобода для соток мільонів людських одиниць, що опиняться у сфері советських впливів?

Якщо таке мало би бути, то як виглядало б свобода слова, преси, чи релігії? І як буде в такому випадку з концентраційними таборами, з примусовими переселеннями мільонів людей, з невольничою працею, з карами без суду, з чекістами?

А важні ті всі справи тому, що кажеться, обговорюючи різні проекти повоєнного ладу в світі, що не буде по війні вмішування одної держави у внутрішні справи другої. Очевидно, що це не відноситься до Німеччини чи Японії, з якими воюємо. Іхній лад з Гестапо і тим подібними інституціями буде знищений.

Та найважніше, що скажуть це Совети, бо ж не улягає найменшому сумнівові, що по війні Советський Союз залишиться єдиною державою з тоталітарною системою і фактичним браком тих свобод, про які тут мова.

Микола Чубатий.

Чому говоримо про плебісцит у Західній Україні?

Погляди, що обстоюють потребу переведення плебісциту в Західній Україні, який мав би вирішити долю тої області української землі, викликають, то тут, то там, неприхильні відгуки серед деяких американських українців. Відгуки ці є здебільша закращені демагогією, з охотою показавшись, що цей чи другий є кращим патріотом та розумнішим оборонцем прав українського народу в Європі.

Противники погляду про потребу плебісциту звичайно аргументують так: пощо мовляв — говорити про плебісцит в Західній Україні, коли це українська земля; там і без плебісциту має бути українська влада.

Характеристичне, що проти плебісциту на західно-українських землях є також два аспіранти на окупантів західно-української землі; червоні росіяни та поляки. Одні та другі теж не хотять плебісциту. В цім вони згодні з нашими противниками.

Думаємо, що отсі дві вимоги, які так вперто, відважно і розумно видає Сомер Велес, є запорукою, що вони та не вийдуть в статут нової Ліги Націй. Як той, що знає до брем американської настрої й амеріканську таку сваволю, як аргументом тих що не відо-

Ще одна характеристична справа, що за плебісцитом для Західної України заявляються чужинці, правдиві приятелі західних українців, та люди необлудливі справедливості, прихильники заведення правдиво людського життя поміж народами. Вже ствердження тих двох фактів повинно бути старшальним, що з аргументами тих, що противні плебісциту, щось не є в порядку.

ни, то чому є такі українці, що такої розвязки не хотять. Чи для українців потрібний плебісцит?

Плебісцит або всенародне голосування населення країни вільно та без якогонебудь постороннього натиску з боку окупанта це найбільше демократичний спосіб виявлення волі населення для світа, що сумнівається або не знає тої волі мас. Річ природна, що плебісцит непотрібний для українців, щоб доказувати українцям слухність їх претенсій до їхньої рідної землі.

Яка є дійсна воля населення Західної України, про це дуже добре знають також більшовики та поляки. Вони знають, що більшість населення тої частини української землі не бажає собі їхнього панування, але хоче бути власним господарем на рідній землі, і саме тому вони є проти вияву тої волі, саме тому вони є проти плебісциту на Західній Україні.

Одначе правдива воля населення несконечно є відома цілому світові. Около справи Західної України розвелася нині правдива орґія пропаганди заінтересованих сторін: більшовиків та поляків.

Перші доказують, що цей, насильно під російською окупацією переведений плебісцит, це воля населення, хоч самі вони в це не вірять. Поляки знова доказують усіми штучками та різними способами, що в Західній Україні немає української більшості. Вони зовсім так само як наші суперпатріоти кажуть, що не треба плебісциту, бо то країна з польською більшістю, а на вський випадок країна без української більшості.

що є прихильні полякам в результаті жалують, чому на світі діється така кривда полякам, та чому Росія не хоче віддати їм Західної України. Другі кола, просоветські, вважають, що це цілком природне, що Західна Україна повинна припасти більшовикам, бо більшовики вже мають решту України убраної в підерту кабатину Советської України, отже найслушніше у світі, щоб ця країна припала Советам. Публічна опінія світа є справді збаламучена чужинецькою пропагандою тай небогата таких, що признають слухність українським домаганням. Наслідок є такий, що одна частина американського громадянства признає слухність Советам, друга Польщі. Про можливість третю розвязку, про самостійне державне життя українців ніхто не згадує, бо коли самі українці боються плебісциту, думає чужинець, видно не є вони так певні на цій своїй землі, а слухність є за червоними зглядно за поляками.

Плебісцит як аргумент політичної боротьби.

Річ природна, що урядові кола, як американський уряд, чи британський, поінформовані про дійсний стан річей. Вони теж знають, яка є воля західно-українського населення, одначе нерідко про це мусять мовчати з політичних рахунків. Нераз для тих урядових чинників було б навіть бажане щоб хтось вивидигову слухність третого, себто господаря землі, одначе коли ніхто не домагається плебісциту, то годі жвити того аргументу, що воля населення є і проти Советів і проти Польщі.

Слід пригадати, що Атаїтський Чартер передбачає плебісцит в таких ситуаціях. Глядячи навіть зовсім здорово на невелику справжню вартість і респектування того невідомого міжнародного договору, то проте він є тим міжнародним актом, на який принайменше можна поклакатися, а навіть в деяких ситуаціях він може бути вжитим практично. Тому резигнувати згорі з аргументу плебісциту, коли йде про долю Західної України, і нерозумно і непрактично.

Навпаки, в інтересі оборони прав українського народу є використовувати всі найменші можливості політичної боротьби. Такою можливістю в нинішній ситуації при браку фізичної сили, якою український нарід нині не розпоряджає, є аргумент права, моралі, волі населення, Західної України, себто аргумент за плебісцитом населення.

Не є абсолютною ніяким зменшенням певности та незрушности прав українського народу до власної землі, навпаки домагання плебісциту є для публічної опінії демократичних держав найсильнішим аргументом за слухністю прав українського народу. Для урядових рішальних чинників є це навязанням та пригадкою їх власних декларацій, отже теж аргументом можливо найсильнішим для тої сторони, що не має ні тенків ні літаків, а для якої однією зброєю боротьби є прихильність публічної опінії, чинника немаловажного в демократичних громадянствах.

Домагання плебісциту на західно-українських землях нині є ще одним шляхом, щоб уможливити самому населенню Західної України заговорити про себе та про свою долю.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ БЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛО ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

ОЛ. ЛУГОВИЯ. Права автора застережені. В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ У ДВОХ ЧАСТИНАХ (Перший том трилогії "Огнем і Кров'ю" 87)

Генерал розсіпався в похвалах Паволоцького за розторопність, дякуючи за врятування становища дивізії. Розпорядився однак здати командування. Призначення Сербрянчукова і Кулініна походило з відомом штабу армії головного штабу в Петербурзі. Паволоцького призначив Стенбок, тимчасовий начальник дивізії, за відомом також тимчасового командуючого корпусом, задля критичного браку вищих старшин. Переводить далекосяглі зміни оба вони по заведенням рутинним законам воєнного уряду права не мали. Вийшло так, що Паволоцький тільки в боях надавався на становище команданта бригади, а по бою найшлися старші від нього ранцю. Стенбок повідомив

Не спали всю ніч. Паволоцький розпитував про односельчан. Не бракувало ні одного, за виїмком Петра. Після вилікування його призначено у запасний ескадрон чернігівського полку при 4-му запасному кінному полку, — вчити військових мудростей новобранців, чого так не любив. Писав, що ввертеться з першим маршовим ескадроном на фронт, бо вже пройшло курс зверхність соток рекрутів чернігівського ескадрону. Паволоцький розповідав про життя в селі і Дегтяренкову родину.

На свитанку рушили на схід. Виславо вперед артилерію і обози. Полки рухалися повільно. Ворог не подавав навіть знаку свого існування. Кілька днів тягнувся одноманітний відворот без єдиного стрілу. За те на південному сході усі дні шаліли бої, ночами небо палало загравами. Четвертого дня вийшли на лінію Рави Руської. Завдання виконано. Не міг тільки Паволоцький зрозуміти, яка причина відступу. Ворог наслідє на півночі і півдні, добре. Хтож ушкодить російській команді згрупувати рухливу кінну ар-

мію хочаб з двох корпусів, отут у мішку і створити мішку для самопевного ворога? Кожна армія обходив боїться — боїться такого маневру німецько-австрійська армія, як і всяка інша. Наступ було спійняно. У ворожому заплілі не творилосяб каші. Чи то брак відповідних сил і зневіра в успіх у вищого генералітету, чи висока політика замішала? Він не знав того певно, між тим думало також про ситуацію безпосередне начальство і надумалося, як російський фронт рятувати.

Корпус відходив без сутничок на північний схід. Ворог захопив Раву, вперто просувався до Угнова по обох берегах Рати. Напівдні 22. червня захопив Львів і Жовкву та посунувся в обхід Камінки Струмилової. Зав'язалися бої на верхівях Буга. «Свити його величності Гітленсміт щоденно видавав до його незмінні оперативні накази: — Дорученому мені сударем імператором четвертому кінному корпусу звазв'язати, такого то дня, відійти у такий то район. Наказ повторювано, правда, з докладні-

шими деталями, дивізійними начальниками, корпус за півдня проходив признаний простір і... терпеливо ждав наказу дальше відходити. Молоді старшини закладалися у грощі, порозумівши інтенції корпусного, означували точно, до яких сіл буде наказано відійти зватра. Милялися дуже рідко.

На одній з ночівель Паволоцького викликано у штаб дивізії. Не мав він охоти їхати, та наказ начальства виконувати треба. Поїхав у сусіднє село. Володченко запропонував йому сформувати з охотників партизанський відділ дивізії, силою одного ескадрону. Паволоцький вдивився на генерала:

— Яке завдання тих партизанів? — спитав по хвилі. — Відділ дезорганізуватиме вороже запліля нападами. — Ріжого вистріляють наче горобців при першій зустрічі з більшими ворожими частинами. — Колиж бо ні... Відділ вбереться в однострої австрійської кінноті. — Ну, так його вивішають

по придорожних деревах, як тільки викриють.

— Знов же милитесь. Викрити буде не так легко. Відділ сформується з людей знаючих хахлацьку мову — доводив Володченко. — Адже в австрійській кінноті багато галічан.

— Тим гірше! Мова галічанина і надвіпрянця не однакова.

— Значить відмовляється?

— Певно, ваше превосходительство. На мою думку парзанські сотні не поможуть, раз відступають мільонні фронти, тимбільше на австрійській території. Тільки цікавий я знайти, кому то прийшла до голови така божевільна думка? Мусить бути Йолуп не абиякий. Певно котромусь великому князеві посади головноуправляючого не вистало? (Дальше буде).

РІК ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ З ПРИВОДУ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ ЗАКІНЧИТЬСЯ З ДНЕМ 30-го ГРУДНЯ 1944. Р. ТИМСАМИМ ОСТАЄТЬСЯ ВЖЕ ТІЛЬКИ 35 ДНІВ ДО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЕЙ КАМПАНІЇ. ЧИ ВАШ ВІДДІЛ СПОВНИВ УЖЕ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ БАТЬКА-СОЮЗУ В ЦЬОМУ РОЦІ ЙОГО ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ? ЧИ ПРИБАВ УЖЕ ВАШ ВІДДІЛ ДЛЯ СОЮЗУ ПРИНАЙМНІ ТЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, ЯКЕ БУЛО ВАМ ПРИЗНАЧЕНЕ? ЯКЩО НІ, ТОДІ СПОВНІТЬ ЦЕЙ ОБОВ'ЯЗОК ШЕ ДО КІНЦЯ РОКУ! ДІСТАНЬТЕ ПРИЗНАЧЕНЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВО, КОНЕЧНО! НЕ ДОПУСТИТЬ ДО ТОГО, ЩОБ У СПИСІ ЮВІЛЕЙНИХ СОЮЗОВИХ ПРАЦІВНИКІВ БРАКУВАЛО ВАШОГО ВІДДІЛУ!

Лемківщина перед сто роками

Х.
Ноша.

Важну частину в званні обичаїв і народнього життя займає ноша — вбрання. У ній як у пісні пробивається розуміння й дух народу. Дух народу впливає і на його вбрання та спосіб носіння одягу так, що опісля не важко зрозуміти характер народу.

Лемки як гірняки, повинні відрізнятися ношею від подольців. Та вони різняться ще й від інших гірняків. Є у лемків одна одяг „чуга“, якої ніде інакше між українцями не знайти. „Чуга“ це наче плащ з довгою пелериною, що через плече спадає наді. На пелерині поміщені „тороки“ і через них лемків називають також „свічкарами“.

На початку цієї праці поділили ми лемків на чотири групи. Отже на підставі того поділу можна розрізнити ношу лемків. Лемківська ноша в засаді тасам всюди, з винятком лемків Сандецьких. Та хто придивиться цій ноші ближче, мусить завважати деякі різниці. У лемків Сандецької, а також і в пограничній смузі Ясельської округи нема „чуги“. Там носять лише довгі гуні, навіть по коліна, з білого сукна. У них нема верхніх літніх штанів, лише холошні. Навіть і вид капелюха інакший. У Ясельських лемків по ріку Вислоку вже є й чуга і верхні літні штани, але чуга зроблена з сивого сирака з тороками на пелерині й на рукавах. У лемків між Вислокою і Балигородом є чуга чорна з тороками

лише на пелерині; а за Балигородом на чужі нема тороків, а літні штани носять лише на празник. Отже з цього ясно виходить, що між Вислокою й Балигородом є осередок наших лемків, тому спеціально цій ноші приглянемося.

Про чугу годилося би додати, що її рідко вибирають на рукави, а носять на олашки і зашивають рукави на ціле літо. Рукави тоді служать за кешені. Штани вибирають на другі і їх вишивають синіми або червоними пасками. Їх викладається на холяви і без них лемко ніколи не піде до роботи, а не то вже між людей. Такі штани носять також і на Угорщині. Зимою носять білі холошні. Літні штани роблять з білого полотна. Багатші вибирають на свято штани із синього сукна. Холошні і сукольні штани завжди вкладають в холяви чобіт. При штанах носять довгий, гарний гузиками вишиваний „пугавицями“ ремінь, котрим можна дівчи або й тричі опоясатися.

Гулька в лемків коротка, біла або чорна. Вона такого крою як і в гуцулів. Звичайно носять лемки також і „лейбіки“, подібні до камізелки, із синього сукна з пугавицями по два або по три ряди по обох сторонах, по боках і долом на заді.

Голову прикривають лемки круглими чорними капелюхами з доволі широкими, догори задерними крисами. На капелюсі шнурок або широка стяжка з китицями, а парібки ще затикають за них квіти або павині пера. Зимою носять

низькі шапки, котрі навіть на вуха можна насунути. Давніше бували ще в лемків і високі шапки, „на завісах“, які вживаються в інших українських сторонах, але тепер в Лемківщині їх нема.

Як всі гірняки, так і лемки носять ходаки, звані „керпці“. Парібки повинні на свята або до танцю носити „шкірні“ чоботи з острогами. Замітне те, що мужчини носять сорочки розпором назад. Хоч це троха смішне, але практичне, бо за слоню груди перед вітром.

Ноша жінок є менше різнородна, ніж ноша мужчин. Як і деякі різниці, то головню у способі зав'язування хусток на голові. Також різняться крій корсетів і вигляд „пацьорків“ (коралів). При роботі, навіть вдома, носять жінки білі хустки, а старші жінки сині хустки з білими або жовтими крапками. Старі жінки носять у свято червоні хустки, а зав'язують їх у той спосіб, що один довгий кінець спадає через плечі. Дівчата ніколи не зав'язують голови хустками і ходять з відкритою головою. Вони заплітають волосся на одну косу. Корсети носять або з синього сукна, або червоні, або з якої іншої матерії ясної краски. Без корсету жінка ніколи не вийде літом на поле до роботи.

Спідниці („кабати“) на щодень сині з білими крапками, а на свята білі з квітками. Ті останні називають „картанамі“. Багатші жінки носять шовкові зелені спідниці з срібними гальонами долом. Жінки взуваються в ходаки, але як ідуть до церкви, то беруть чорні „шкірні“ угорські чоботи, або жовті „саф'яни“. Іду-

чи до церкви, несуть чоботи в руках, перед церквою взуваються, а по Службі Божій знову взуваються і босо вертаються домі.

Жінки беруть на верх довгу, але вузьку плахту „полку“ і її носять так, як шаль. Без „підки“ не вільно вийти до церкви чи в гостину, чи на друге село. Довгих плахт уживають жінки лише зимою при роботі, або в дорозі, але тоді вибирають на себе і сердаки. Вони подібні до гуньки, але короткі, по пояс.

Гарна, виключно лемківська ноша це „мента“. Це ніщо інше, як юпка, підшита лисами, з широко виложеним лисячим ковніром і вишитими тасьмами. Сукно на ній повинно бути ставати дівчина в менті, хоч би мала і позичити. Також і дружка мусить носити тоді менту.

Стяжки („гтужки“) носять жінки при коралях, при косі і під шнею. Коралі бувають червоні, а над ними білі. На знак смутку носять чорні пацьорки. Лемки під самим Бескидом мають ношу більше подібну до ноші угорських русинів, ніж до лемків, що сусідують з мешканцями долів.

(В наступнім уступі буде мова про відношення до сусідів).

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Шікаго, Іл. — В проголошенім списі жертв на працю У. К. Комітету, зібраних на Листопадівім Святі, має бути: Дмитро Максимюк \$5.

С. П. — Ми питали на почті, чи можна слати листи до Західної України і нам сказали, що ні, а як буде можна, то вони зараз це проголосять. Теж казали, що до Франції можна вже писати.

Т. Т. — Тепер є далеко важніші справи, як розписуватись аж так широко над тим словом „пан“. Уже було висянене, що треба. Кому воно не подобається, хай його не вживає. Але не будемо чейже його викреслювати з Шевченкового „Кобзаря“, бо воно тому чи другому з нас не подобається! Думаємо, що краще замість лемити собі тепер голву над такими справами, думати про що інше і збирати жертви на якусь добру справу, чи дбати про поширення правди про Україну через поширювання книжок про Україну і український нарід, виданих в англійській мові.

П. Р. — Допис треба би підписати повним іменем, якщоб мав бути поміщений. Та питання, чи на те згодилася та особа, про яку згадуєте добрим словом. Думаємо, що вона сама не бажала собі того розголосу.

К. К. К. — Не буде поміщений. Стара форма. Колись була добра, а тепер ні. Залізні часи вимагають теж не тільки сентиментальності, але й твердого слова, відмінного від того, що було добре на добрі й спокійні часи.

Мірка за мірку.

Маршал Морсей, один з найвищих воєнків в армії Наполеона, раз застав свого начальника воєжа, як він сів на полицю по книжку і не міг її дістати. Маршал за оферував

свою поміч Наполеону, кажучи: „Дозвольте начальнику, щоб я вам поміг. Я вищий від вас!“ — „Алеж ви лише довші від мене“ — відповів з негодуванням Наполеон, випростовуючи свою звісну низьку. сть.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

УВАГА! — АНСОНІЯ, КОНН., І ОКОЛИЦЯ!
СТАРАННЯМ ПАРОХІЙ, БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ ТА МІСЦЕВОГО ХОРУ при українській греко-католицькій церкві св. Апостола Петра і Павла міста Ансонії влаштується

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
В НЕДІЛЮ, 3. ГРУДНЯ (DECEMBER 3, 1944)
В LIBERTY HALL, MAY ST.

Початок в год. 3. попол. Дохід на місцевих ветеранів. На це свято запрошуємо всіх українців з Ансонії і околиці. Приходьте всі, щоб помянути тих, що віддали життя за волю України. На святі буде мати промову д-р Л. Цегельський з Філадельфії. Па. Вступне слово вилосить о. Крупа, парох. 132-3 Комітет Свята.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДОМ УКР. КАТ. ЦЕРКВИ СВ. ЮРІЯ В НЬО ЙОРКУ влаштується

НА ДОХІД УКРАЇНСЬКОЇ ЩОДЕННОЇ ШКОЛИ
КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ
РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА

українського артиста-скрипки і композитора, при співучасті співачки МАРІЇ ПОЛІНІЯК і піаністки ОЛЬГИ ДМИТРІВ.
В НЕДІЛЮ, 3. ГРУДНЯ (DECEMBER 3, 1944)
В ШКІЛЬНІЙ САЛІ: ST. GEORGE'S SCHOOL AUDITORIUM
217 E. 6th St., NEW YORK CITY.

Початок у 8. годині вечір. Steinway Piano. Тикети першорядні номеровані в ціні \$1.10. Другорядні 85 центів. (Tax included)

Тикети до набуття: в Уряді Парохіяльнім; Surma Book & Music Store, 11 East 7th St., N. Y. C.; Nash Bazaar, 151 Avenue A, N. Y. C.
ГРОМАДЯНИ! Концерт Романа Придаткевича буде першим популярним концертом у формі легкого відпочинку. Пояснення кожного музичного твору допоможуть слухачеві насолоджуватися і розвинути надбання української музичної культури. Піддержіть добрим розголом доброго підприємства добру славу української школи в Нью Йорку і будьмо горді, що маємо так знаменитих артистів, яким справа рідної культури дорога. 194-

STEP RIGHT UP, LADIES AND GENTLEMEN!
6TH WAR LOAN

SOCK 'EM WITH A BOND

Піддержуймо наші збройні сили на всіх фронтах через закупню воєнних бондів!

IT TAKES PLENTY OF WAR BONDS TO BUILD B-29s

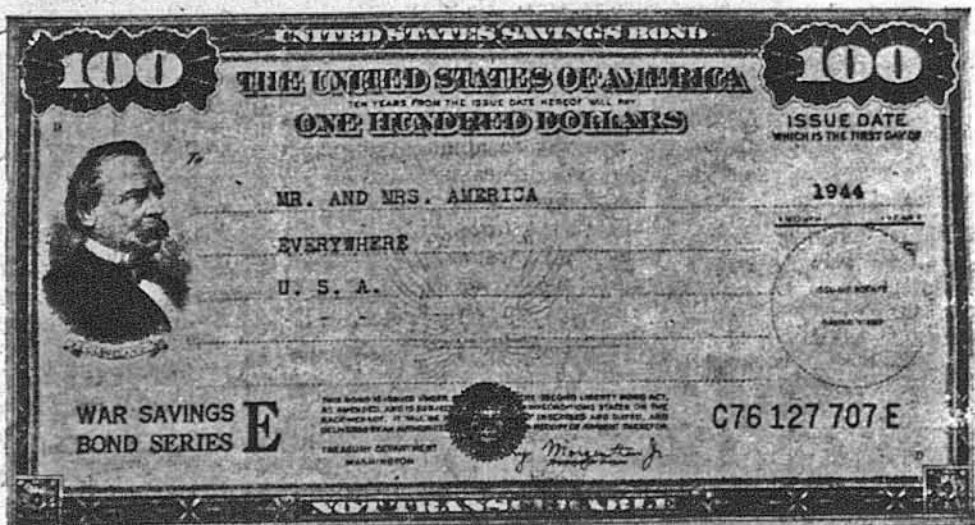
THE WAR in the Pacific is the most costly war America has ever engaged in. It's simple arithmetic. A mountain of special, costly equipment is needed. A B-29 Superfortress used in the bombing of Japan costs \$600,000 in War Bonds. And this is just one of the many

extra costly implements of war needed to achieve final victory in the Pacific.

That's why the 6th War Loan Drive is so important. That's why you must back it as generously as you have every other war loan drive. Invest in the next raid on Japan...

BUY AT LEAST ONE EXTRA \$100 BOND

This Advertisement is a Contribution to America's All-Out War Effort by
PLATON STASIUK

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BERGEN 4-0237—RYANT 9-0562

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обов'язані мати досвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стайтс Емплоїмент Сервіс“.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК

ПОРТЕРІВ

І

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи мусять мати доказ звільнення

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP.

591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО МУЖЧИН ДО ВОЄННОЇ ФАБРИКИ... W.M.C. правила захоуємо... CHAS. MUNDT & SONS

ШЕВЦІВ, hand "Lasters", до шиття мужських черевиків до міри. Joseph Burger, 2067 Third Ave.

МУЖЧИН ДО РОБОТИ У ПРАЛЬНІ... W.M.C. правила захоуємо... LIBERTY CASTLE LAUNDRY

МУЖЧИН 6-денний тиждень... CONSOLIDATED CORK CORP.

441st St. and 2d Ave., Brooklyn

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ, офісові будинки, короткі години, вакансії, \$22 тиждень, овертайм як хочете, добрі умови.

ДОМАШНЬОЇ РОБІТНИЦІ, спляння на місці, або дома, 4 кімнати, добра платня.

ДИВЧАТ ПРИ САЛАТІ І СЕНДВИЧАХ... THE NAMM STORE

ДИВЧАТ Кілька год. праця, 8 рано до 12 вночі... CONSOLIDATED CORK CORP.

41st St. and 2d Ave., Brooklyn

Сущні робіт. потребують звільнення

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВУНСАКЕТ, Р. А. Листопадоє Свято.

В неділю 12. листопаду наша громада при співучасті всіх організацій величаво обійшла 26-ті роковини відродження української державности.

ТРЕЙТ МЕДОВЗ, Н. ДЖ. На народні потреби.

В неділю, 12. листопаду в нашій церкві о. Андрій Рудакевич відправив з нагоди Листопадових Днів паннахиду за поляглих Українських Січових Стрільців.

Як понеслося легеньке й жалізне „Вічна пам'ять“, то всі зложили свої жертви на вище згаданий цін.

У той же день по Службі Божій відбулося в православної церкви св. Михаїла перед символічною могилою урочиста паннахид за поляглих героїв.

В той же день по Службі Божій відбулося в православної церкви св. Михаїла перед символічною могилою урочиста паннахид за поляглих героїв.

НЕБЕСНИМИ ШЛЯХАМИ

Небесними шляхами Далеко від землі. Пропонься над нами На піднеб'я журавлі.

Не знає свого мешкання.

Підхмельний добродій з милого містечка їде коло півночі домів і не може дійти.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Повідомляємо всіх членів і членів Бр. св. Василя, від 168, що річні збори відбуються в неділю, 3. грудня.

БРУКЛІН, Н. Я. Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького під Покар. Пресв. Троїці, від 158.

ВІЛК-БЕРІ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від 223, повідомляємо всіх своїх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 3. грудня.

ВУНСАКЕТ, Р. А. Тов. ім. Івана Франка, від 241, повідомляємо всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються 2. грудня.

ПІТЕРСОН, Н. ДЖ. Місячні збори і вибір уряду на 1945 рік Тов. ім. Тараса Шевченка, від 64.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 23. жовтня 1944. року помер у Вунсакет, Р. А. ЮСІФ КЛОЧЕВИЧ, доголий член Тов. Запорозька Січ, від 266 У. Н. Союзу.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

ВЖЕ МАЄМО КАЛЕНДАРІ на 1945 рік.

Чудові Краєвиди, Патріотичні, Релігійні. Свята зазначені червоно, пошти зазначені рібною.

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

МИРОН ДИТВИН І СИН

UKRAINSKI POGREBNIKI

Обслуга шпра і чесна 801 SPRINGFIELD AVENUE, CORNER HARRISON PLACE, IRVINGTON, N. J.

150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

Обслуговуємо в ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

ІВАН БУНЬКО

UKRAINSKI POGREBNIKI

заряджує погребани до ціні так низької як \$150

ОБСЛУГА НАРІКРАША.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 6th St., NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150

Telephone: GRamercy 7-7664

ПЕТРО ЯРЕМА

UKRAINSKI POGREBNIKI

Занимається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-8368

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MErose 6-5577

Тандитний крам

Урядові агенції, в першу чергу Бюро Адміністрації Цін, мають цілу низку клопотів з продажу одиви.

1. На виріб одиви уживають матерій, які цілком не надаються на це. 2. Пересувають дешевшу матерію до якості дорожчої.

Це все виявилось в такий спосіб, що покупці почали звертати до крамниць одиви біля, після того, як їм доставлено з крамниць.

Дівочі суконки зладжені з такої дешевої матерії, що нитки при шитті відпорили край матерії і суконки ледви трималися разом.

матерія разом у шві. Матерія таких суконки звичайно „вбивана“, але фарба вживана до вбивання така дешева, що при пранню розпускається і не лише саме вбрання виглядає як одна велика пляма, але ще й другі речі, які пере господаря разом, сплямлені від суконки.

Требаб хіба вчислятись кожну штуку одиви, щоб докладно перейти теперішні нестачі. Але от є жіноча парасолька. Вона зроблена з матерії, що її називають „район“.

Коли про це пишемо, то робимо це в тій цілі, щоб звернути увагу наших читачів, що

Годі рішиться! Перетомлений воєк будить ся зі сну й роздумує: Що тут робити? Коли буду спати, втрачу снідання; коли встану на снідання, втрачу сон.

воєнна платня робітника, навіть і висока, піде цілком на марно, коли публіка буде байдужна в таких справах. Уряд видає оголошення, щоб доносити до урядових агенцій про такі надужиття.

ТАРЗАН, ч. 1082. Величний плян.

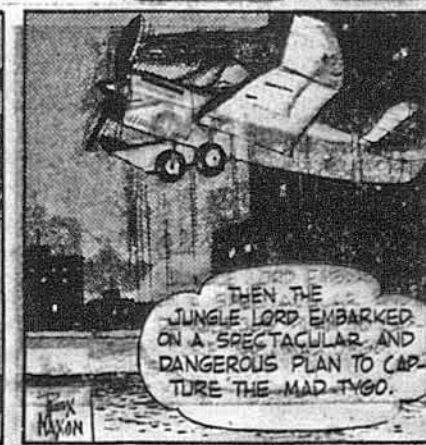
Поглянувши вгору, Тарзан побачив літак-автожиро.

У ньому сидів газетний фотограф, що знімав образки з погоні за звірами.

Тарзан дав йому сигнал осісти, а потім уприсився заняти його місце.

Тарзан пустився на пригодну пригоду, аби піммати Тайга.

To the People of this Community. Here is something to think about tonight before you drift off into slumber.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ. УВАГА! UKRAINSKI AMERIKANSKI DOPOMOGOVI KOMITET MISTA NYARKU. МАСОВЕ ВІЧЕ В НЕДІЛЮ, 3. ГРУДНЯ (DECEMBER 3, 1944)

Відома кушнірська фірма ЮЛІАН КУЗІВ І СИНІ. ВИКОНУЄ ВСЯКІ РОБОТИ В ОБСЯГУ КУШНІРСТВА. РОБИТЬ НОВІ ФУТРА, ПЕРЕРОБЛЯЄ СТАРІ НА НОВІ ФАСОНИ.

УВАГА! БОФАЛО, Н. Я. УВАГА! Бжучі люди вказують, що в наших часах можуть настати такі великі зміни в житті людства, що вони будуть уважати повою добою.